Lietas Nr. C68313017
Lietas arhīva Nr. C-3130-17/4

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā, 2017. gada 30.martā

Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesas tiesnese V.Vjatere, rakstveida procesā izskatīja civillietu /pers. A/ mazā apmēra prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu.

Aprakstošā daļa.

2017.gada 1.februārī /pers. A/ (turpmāk tekstā – Prasītāja) cēlusi tiesā maza apmēra prasību pret /pers. B/ (turpmāk tekstā – Atbildētājs) par uzturlīdzekļu piedziņu.

Ar Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesas tiesneses 2017.gada 13.febrūara lēmumu /pers. A/ prasības pieteikums pieņemts un ierosināta civillieta.

Prasības pieteikumā norādīts, ka Prasītājai un Atbildētājam ir divas kopīgas meitas – 2009.gada 15.martā dzimusī /pers. C/ un 2012.gada 25.martā dzimusī /pers. D/.

Kopš 2015.gada rudens puses dzīvo atsevišķi.

Atbildētājs labprātīgi un pienācīgā uzturā uzturlīdzekļus bērnu uzturam nemaksā, ar Atbildētāju nav iespējams vienoties. Prasītājai nepietiek līdzekļu, lai viena nodrošinātu meitu vajadzības.

Prasītāja norāda, ka Atbildētājs ir darbspējīgs vīrietis, kuram ir iespēja gūt ienākumus un piedalīties savu bērnu uzturēšanā. Prasītāja viena pati apmaksā visus pārtikas izdevumus, komunālos pakalpojumus, sedz vispār zināmos ikdienas izdevumus.

Prasītāja lūdz tiesu;

Piedzīt no Atbildētāja par labu Prasītājai uzturlīdzekļus meitas /pers. D/ uzturam 95,00 *euro* apmērā, bet ne mazāk kā noteikts Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumos Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam", sākot no 2017.gada 1.februāra līdz bērna pilngadībai;

Piedzīt no Atbildētāja par labu Prasītājai uzturlīdzekļus meitas /pers. C/ uzturam 95,00 *euro* apmērā, bet ne mazāk kā noteikts Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumos Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam", sākot no 2017.gada 1.februāra līdz bērna pilngadībai;

Sprieduma izpildi par uzturlīdzekļu piedziņu noteikt nekavējoši.

Prasība pamatota ar Civillikuma 177., 179.pantu.

Prasītāja norādījusi, ka nevēlas uzklausīšanu tiesas sēdē.

Atbildētājam atbilstoši Civilprocesa likuma 250.^{21} panta prasībām 2017.gada 6.martā nosūtīts prasības pieteikums un paskaidrojuma veidlapas uz deklarēto dzīvesvietu. Atbilstoši Civilprocesa likuma 250.^{22} panta prasībām Atbildētājam izskaidrotas procesuālās tiesības. Atbildētājs informēts, ka lietu izskatīs tiesnese V.Vjatere, izskaidrotas noraidījuma tiesības un kārtība.

2017.gada 28.martā tiesā saņemts Atbildētāja paskaidrojums prasības pieteikumam maza apmēra prasībā par uzturlīdzekļu piedziņu. Paskaidrojumā Atbildētājs norāda, ka sedz maksājumus, kuri saistīti ar ēdināšanas pakalpojumiem PII "Zvaigznīte" ,kuru apmeklē meita /pers. D/.

2017.gada 6.martā lietas dalībniekiem nosūtīts paziņojums par civillietas izskatīšanu rakstveida procesā 2017.gada 30.martā. Puses informētas par to, ka tiesas nolēmumu varēs saņemt, sākot ar 2017.gada 30.martu tiesas kancelejā.

Civilprocesa likuma 250.^{18} pants nosaka, ka lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata prasības tiesvedības kārtībā pēc vispārējiem noteikumiem, ievērojot Civilprocesa likuma 30.^{3} nodaļā „Lietas par maza apmēra prasībām" paredzētos izņēmumus.

Civilprocesa likuma 250.^{25} panta otrā daļa nosaka, ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā. Lūgums skatīt lietu mutvārdu procesā tiesā nav saņemts.

Noraidījums tiesnesei līdz nolēmuma pieņemšanai nav iesniegts.

Motīvu daļa

Pārbaudījusi lietā esošos rakstveida pierādījumus un novērtējusi tos kopsakarā ar tiesību normām, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma pilnībā turpmāk norādītu apsvērumu dēļ.

Ar lietas materiāliem pievienoto dzimšanas apliecības Nr.LVAC /apliecības numurs/ kopiju apstiprināts, ka Atbildētājs ir nepilngadīgās /pers. C/ tēvs (lietas 9. lapa).

Ar lietas materiāliem pievienoto dzimšanas apliecības Nr.LVAC /apliecības numurs/ kopiju apstiprināts, ka Atbildētājs ir nepilngadīgās /pers. D/ tēvs (lietas 10. lapa).

Šādos apstākļos tiesa konstatē tiesisko pamatu uzturlīdzekļu piedziņai no Atbildētāja par labu Prasītājai.

Lietā nav strīda par to, ka nepilngadīgo /pers. C/ un /pers. D/ ikdienas aprūpi un uzraudzību realizē bērna māte – Prasītāja, bet nepilngadīgo /pers. C/ un /pers. D/ tēvam - Atbildētājam ir jāpiedalās bērna uzturēšanā un jāsniedz uzturlīdzekļi bērna uzturēšanai. Šādus iebildumus Atbildētājs nav izteicis.

Civillikuma 179. panta pirmā un otrā daļa noteic, ka vecāku pienākums ir samērā ar viņu mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem.

Saskaņā ar Civillikuma 177. panta ceturto daļu bērna aprūpe nozīmē viņa uzturēšanu, t.i., ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšanu, bērna kopšanu un viņa izglītošanu un audzināšanu (garīgās un fiziskās attīstības nodrošināšana, pēc iespējas ievērojot viņa individualitāti,

spējas un intereses un sagatavojot bērnu sabiedriski derīgam darbam).

Bērnu tiesību aizsardzības likuma 10. panta pirmā daļa nosaka, ka bērnam ir tiesības uz tādiem dzīves apstākļiem un labvēlīgu sociālo vidi, kas nodrošina viņa pilnvērtīgu fizisko un intelektuālo attīstību. Katram bērnam ir jāsaņem atbilstošs uzturs, apģērbs un pajumte.

No augstāk minētam tiesību normām nepārprotami secināms, ka jebkurā gadījumā bērna intereses prevalē par vecāku interesēm un abiem vecākiem ir pienākums nodrošināt savu bērnu ar pienācīgu uzturu, medicīnisko aprūpi, mājokli, attīstīt bērna fiziskās un intelektuālās spējās. Pie tam šādi pienākumi vecākiem būtu jārealizē pret katru savu bērnu vienādi, neatkarīgi no tā vai bērns dzīvo kopā ar vecāku vai atsevišķi.

Uzturlīdzekļu sniegšanas pienākums primāri saistīts ar vecāku mantas stāvokli un šim stāvoklim atbilstošu bērna nodrošinājumu, lai, nosakot uzturlīdzekļa apmēru, maksimāli tiktu nodrošinātas bērna intereses. Likumdevējs nav ierobežojis nosakāmo uzturlīdzekļu apjomu, izņemot minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru katram vecākam neatkarīgi no viņa mantas stāvokļa ir pienākums nodrošināt katram savam bērnam.

Saskaņā ar Civillikuma 179. panta piekto daļu minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.

Ministru kabineta 2013. gada 15. janvāra noteikumi Nr. 37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" nosaka, ka 2.punkts noteic, ka katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus šādā apmērā: katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai – 25 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas; katram bērnam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai – 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2015. gada 24. novembra noteikumiem Nr. 656 „Noteikumi par minimālās mēneša darba algas apmēru normālā darba laika ietvaros un minimālās stundas tarifa likmes aprēķināšanu" minimālā mēneša darba alga normālā darba laika ietvaros no 2017. gada 1. janvāra ir 380 *euro* mēnesī, tādejādi minimālais uzturlīdzekļu apmērs bērnam līdz 7 gadu vecuma sastāda 95,00 *euro* ik mēnesi, bet virs 7 gadu vecuma 114,00 *euro* ik mēnesi.

Prasītāja savā prasības pieteikumā lūgusi piedzīt no Atbildētāja līdzekļus katras meitas uzturam 95,00 *euro* apmērā, proti, Ministru kabineta noteiktajā minimālajā apmērā prasības celšanas brīdī bērnam līdz 7 gadu vecumam.

No lietas materiāliem pievienotās /pers. C/ dzimšanas apliecības redzams, ka bērns jau ir sasniedzis 7 gadu vecuma, līdz ar to tiesai nav pamata piedzīt no Atbildētāja uzturlīdzekļus /pers. C/ uzturam mazāk par valstī noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmēru, tādējādi, uzturlīdzekļi /pers. C/ uzturam piedzenami 114 *euro* apmērā ik mēnesi un /pers. D/ uzturam piedzenami 95,00 *euro* apmērā ik mēnesi.

Tiesa uzskata, ka nav izvērtējams pušu mantiskais stāvoklis, jo minimālie uzturlīdzekļi ir maksājami neatkarīgi no vecāku mantas stāvokļa.

Šādos apstākļos tiesa uzskata, ka Atbildētājam neatkarīgi no viņa mantas un veselības stāvokļa, ir pienākums ik mēnesi nodrošināt savām meitām uzturlīdzekļus vismaz Ministru kabineta noteiktajā minimālajā uzturlīdzekļu apmērā.

Līdz ar to no Atbildētāja par labu Prasītājai /pers.C/uzturam piedzenami 95,00 *euro* mēnesī, bet ne mazāks par valstī noteikto minimālo apmēru saskaņā ar spēkā esošo likumdošanu un /pers. D/ uzturam 114,00 *euro*, bet ne mazāks par valstī noteikto minimālo apmēru saskaņā ar spēkā esošo likumdošanu .

Tiesa, saskaņā ar Civillikuma 179. pantu, atzīst, ka no Atbildētāja piedzenami uzturlīdzekļi bērniem Ministru kabineta noteiktajā minimālo uzturlīdzekļu apmērā, to apmēru nosakot procentuālā attiecībā. Palielinoties, vai samazinoties valstī noteiktajai minimālai mēneša darba algai, piedzenamo uzturlīdzekļu apmērs palielināms vai samazināms proporcionāli minimālās mēneša darba algas apmēram.

Ievērojot Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu departamenta 2015. gada 20. novembra sprieduma lietā SKC-2885/2015 paustās atziņas uzturlīdzekļi bērnu labā no Atbildētāja piedzenami līdz bērnu pilngadībai.

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāts 2007. gada 29. augustā lietā Nr. SKC -556 ir atzinis, ka iztulkojot Latvijas Republikas Satversmes 92. pantu un Civilprocesa likuma 1.pantu saistībā ar Civillikuma tiesību normām, kas izriet no ģimenes tiesiskajām attiecībām, prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu bērnu uzturam, tie piedzenami no brīža, kad celta prasība tiesā, jo ar prasības celšanas brīdi attiecīgā persona uzsāk savu ar likumu garantēto civilo tiesību aizsardzības realizāciju tiesā. Ievērojot Prasītājas lūgumu, kā arī bērnu intereses uzturlīdzekļi piedzenami no prasības celšanas brīža, t.i., 2017. gada 1.februāra.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu, tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai. Tā kā Prasītājs no tiesas izdevumu samaksas šajā lietā ir atbrīvots uz Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punkta pamata, tiesas izdevumi ir piedzenami valsts ienākumos no Atbildētāja.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 35. panta pirmās daļas 3. punktu prasības summa prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu ir maksājamu kopsumma par vienu gadu. Maksājumu kopsumma par vienu gadu konkrētajā lietā ir 2508 *euro* (95,00 *euro* x 12 mēneši + 114 euro x 12 mēneši).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 34. panta pirmās daļas 1.punkta (b) apakšpunktu valsts nodeva par prasībām, kas novērtējamas naudas summā no 2135 *euro* līdz 7114 *euro* valsts nodeva maksājama šādā kārtībā - 320,10 *euro* plus 4 procenti no prasības summas, kas pārsniedz 2134 *euro*. Tādējādi no Atbildētāja valsts labā piedzenama valsts nodeva 335,06 *euro*.

Tiesa izskaidro, ja persona sava mantiskā stāvokļa dēļ tiesas noteikto valsts nodevu nevar nomaksāt likumā noteiktajā termiņā, tad tā saskaņā ar Civilprocesa likuma 206. panta pirmo daļu var pieteikt tiesā lūgumu pieņemt lēmumu par sprieduma izpildīšanas atlikšanu vai sadalīšanu termiņos, kā arī par tā izpildes veida un kārtības grozīšanu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 39. pantu no atbildētājas valsts labā piedzenami arī ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 2,94 *euro* apmērā (lietas 2.lapa).

Atbilstoši Civilprocesa likuma 205. panta pirmās daļas 1.punktam, apmierināms ir Prasītājas lūgums par nekavējošu sprieduma izpildi daļā par uzturlīdzekļu piedziņu.

Rezolutīvā daļa

Ņemot vērā minēto un pamatojoties uz Civilprocesa likuma 97., 204.[1] pantu, 250.[27] pantu, tiesa

nosprieda:

apmierināt /pers. A/ maza apmēra prasību par uzturlīdzekļu piedziņu.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, /pers. A/, personas kods /personas kods/, labā uzturlīdzekļus meitas /pers. C/, personas kods /personas kods/, uzturam no 2017.gada 1.februāri 114,00 *euro* (viens simts četrpadsmit *euro* un 00 centi) apmērā, līdz bērna pilngadībai, bet ne mazāk par 30% no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas. Sprieduma izpildē ieskaitīt tās summas, kādas atbildētājs samaksājis bērna uzturam kopš 2017.gada 1.februāra.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, /pers. A/, personas kods /personas kods/, labā uzturlīdzekļus meitas /pers. D/, personas

kods /personas kods/, uzturam no 2017.gada 1.februāri 95,00 *euro* (deviņdesmit pieci *euro* un 00 centi), bet ne mazāk par 25% no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas. Savukārt no bērna 7 gadu vecuma līdzekļi bērna uzturam piedzenami ne mazāk par 30% no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, līdz bērna pilngadībai. Sprieduma izpildē ieskaitīt tās summas, kādas atbildētājs samaksājis bērna uzturam kopš 2017.gada 1.februāra.

Noteikts, ka spriedums daļā par uzturlīdzekļu piedziņu ir izpildāms nekavējoties.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, valsts ienākumos valsts nodevu 335,06 *euro* (trīs simti trīsdesmit pieci *euro*, 06 centi) apmērā un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 2,94 *euro* (divi *euro* un 94 centi) apmērā.

Valsts nodeva jāmaksā:

Saņēmējs Valsts kase

Reģistrācijas Nr. 90000050138

Konta Nr. LV55TREL1060190911200

Saņēmēja iestāde Valsts kase

BIC kods TRELLV22

Maksājuma mērķis valsts nodeva civillietā Nr.C28313017.

Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi jāmaksā:

Saņēmējs Tiesu administrācija

Reģistrācijas Nr.90001672316

Konta Nr. LV51TREL2190458019000

Saņēmēja iestāde Valsts kase

BIC kods TRELLV22

Maksājuma mērķis 21499 ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi civillietā Nr. C28313017.

Noteikt /pers.B/, personas kods /personas kods/, termiņu sprieduma daļā par tiesas izdevumu piedziņu labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 (divdesmit) dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģijā, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesā.

Tiesnese V.Vjatere